

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.
PÁTRIA NYOMDA ZRT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (Implom J. Ált. Isk. 5. sz. Tagintézménye, Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERÉKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: KOVÁCS TIBOR (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVICS MAGDOLNA (KÁÁI Szabó Lőrinc Tagisk., Balassagyarmat)
Pest megye – délkelet: GELENCSÉRNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2017/18.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
7. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik igealakra igaz, hogy kijelentő módú, jelen idejű és egyes szám 3. személyű?
(A) *hozza* (B) *adnia* (C) *lőn* (D) *játssza* (E) *mondá*
- Pótoljátok a magánhangzókat az alábbi szólásban! Mi a jelentése?
CS_L_NB_ N_M _T _ M_NNYK_
(A) *az erős ember mindent kibír* (B) *a hitvány embert elkerüli a baj*
(C) *a baj nem jár egyedül*
(D) *aki felkészül a bajra, azt nem éri váratlanul*
(E) *a törtető embert gyakrabban éri szerencsétlenség*
- Melyik lánynév közepébe lehet úgy egy szótagot beilleszteni, hogy új, értelmes (akár toldalékolt) szó jöjjön létre? Pl.: VIKI → VIDÉKI
(A) *HAJNI* (B) *IZA* (C) *ANNA* (D) *SÁRA* (E) *ORSI*
- Melyik szóra igaz, hogy ha kicseréljük az egyik zöngés hangját annak zöngétlen párjára, újabb értelmes szót kapunk?
(A) *véd* (B) *banda* (C) *zsebes* (D) *gyömbér* (E) *gazda*
- Mely állítások igazak Kovács András Ferenc versének alábbi részletére?
*„Lehettem volna csillagász: Tudóssá lettem volna bár,
fürkészném éjek mély egét, ki sejtí már – a föld forog,
s ízlelgetném egy-egy bolygó s ezért a didbáb dolgokon
titokba burkolt szép nevét... nagynéha bölcsen fintorog.”*
(A) *Az első állítmány két szóból áll.* (B) *Az idézetben van teljes hasonulás.*
(C) *Több benne a feltételes, mint a kijelentő módú ige.*
(D) *Van benne metafora és megszemélyesítés.*
(E) *A költő azt tervezgeti, hogy tudós lesz.*
- Jelöljétek meg azokat a meghatározásokat, amelyek megfejtése lehet egy **MO**-kezdetű szó!
(A) *komor, rosszkedvű* (B) *töpreng* (C) *nagyon kevés, apró*
(D) *régimódi puska* (E) *kelengye, hozomány*
- Mely meghatározások felelnek meg a négy idegen szó valamelyikének?
retorzió revans rezsi ribillió
(A) *lármás jelenet, zűrzavar* (B) *rettenetesen sok* (C) *számla*
(D) *elégtétel, visszavágás* (E) *megtorló intézkedés*

- Híres magyar végvárok nevét adtuk meg betűiket összekeverve. Melyiket védte a három felsorolt várvédő valamelyike?
Jurisics Miklós Szondi György Zrínyi Miklós
(A) *KONLOSZ* (B) *GESZŐK* (C) *VIRÁGSZET*
(D) *MOGRETSZE* (E) *GELYDÉR*
- Arany János egy ismert verséből idézünk egy sort. Ha felismertétek, jelöljétek meg a további pontos idézeteket, amelyek szerepelnek még ebben a költeményben!
„Ez íge hallatik”
(A) *Hegy-völgyet* (B) *ötszáz szolgál* (C) *Sápadt el a félelem*
(D) *esti szél* (E) *Ország-szerin*
- Jelöljétek meg az előző feladat versével kapcsolatos igaz állításokat!
(A) *Műfajának jellemzői például a párbeszéd és a kihagyásos szerkesztés.*
(B) *A második énekes hivatlanul érkezik.*
(C) *A harmadik dalnok hangszerrel kíséri énekét.*
(D) *A király a nagy utcai zenebona miatt nem tud elaludni.*
(E) *Arany a dalnokok magatartását példaként állítja kortársai elé.*
- Mi igaz a 9. feladat *„Ez íge hallatik”* mondatára, illetve szavaira?
(A) *Kijelentő tőmondat.* (B) *Az állítmány egy jelen idejű ikes ige.*
(C) *A mondatnak nincs tárgya.* (D) *Az „íge” szó több szófajú is lehet.*
(E) *Az „íge” a versben az elhangzó éneket jelenti.*
- Kire mondjuk, hogy valakinek a menyje?
(A) *férjének a lánytestvére* (B) *fiának a felesége* (C) *a menyasszonya*
(D) *fiútestvérének a lánya* (E) *fiútestvérének a felesége*
- Melyik szó elé vagy mögé lehet egy **szín**nevet tenni úgy, hogy létező összetett szó jöjjön ki?
(A) *láz* (B) *leves* (C) *állomány* (D) *piac* (E) *nép*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- A görög Aiszóposz egyik állatmeséjének kezdősorait olvashatjátok, de a kis mese végét nektek kell kitalálnotok. Írjátok le, hogyan végződik a szereplők kalandja, és az állatmeséknek megfelelően tanulságot is fogalmazzatok meg a mese végéhez!

A sas, a csóka és a pásztor

A sas lecsapott egy magas szikláról, és elragadott egy bárányt. A csóka meglátta ezt, és irigységében utánozni akarta. Neki is lendült, és nagy szárnycsapkodással egy kos hátára szállt le. De ahogy karmai beleakadtak annak gyapjába, ...